

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamus teemal „Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi taksonoomia, äriühingute kestlikkusaruandlus, kestlikkuseelistused ja usaldussuhtest tulenevad kohustused: rahandus ja Euroopa roheline kokkulepe““

(COM(2021) 188 final)

(2021/C 517/11)

Raportöör: **Stefan BACK**

Konsulterimistaotlus	Euroopa Komisjon, 31.5.2021
Õiguslik alus	Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 304
Vastutav sektsioon	majandus- ja rahaliidu, majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse sektsioon
Vastuvõtmine sektsioonis	8.9.2021
Vastuvõtmine täiskogus	22.9.2021
Täiskogu istungjärk nr	563
Hääletuse tulemus	
(poolt/vastu/erapooletuid)	191/1/10

1. Järeldused ja soovitused

1.1. Komitee toetab kestliku rahanduse paketti ja rõhutab komisjoni delegeeritud määruse („delegeeritud määrus“) (¹) võimalikku kesket rolli selge, sidusa ja tervikliku raamistiku loomisel, et tõsta esile sellise rohelisema majanduse edasipüüdlikkude arendamist, millel ei ole seotuse efekte ja mille tehnilistes kriteeriumides määratletakse selgelt rohelised investeeringud, mis aitavad otseselt kaasa Euroopa kliimaeesmärkidele ning millega on võimalik ühtlustada asjaomaste äri sektorite ja finantssektori tavad.

1.2. Komitee rõhutab, et kiiresti on vaja tõhusaid meetmeid kliimamuutustega toimetulekuks ja heitkoguste vähendamiseks, nagu on ette nähtud ELi kliimaseaduses ja pidades silmas valitsustevahelise kliimamuutuste rühma (IPCC) kuuendat aruannet (²). Just sel põhjusel on hädavajalik, et kiirete ja konkreetsete tulemuste saavutamiseks kasutataks tõhusaid, hõlpsasti rakendatavaid, uuenduslikke ja tulemuslikke vahendeid. Delegeeritud määrust tuleks hinnata selles vaimus.

1.3. Komitee tunnistab delegeeritud määruse hädavajalikkude rolli, et kehtestada selged kriteeriumid kestlike investeeringute läbipaistvaks muutmiseks, aidamaks neid, kes soovivad sellistesse projektidesse investeerida, ja seega ennetada rohepesu ning suurendada teadlikkust ja meelitada tegema investeeringuid kestlikesse projektidesse. Sellisena võib see luua ELis rohelise rahanduse jaoks võrdsed tingimused, mis on õiglasel ja läbipaistval.

1.4. Seega on rohepesu riskita mõistliku, realistliku ja vastuvõetava kohustuse põhieeldus selgelt ja täpselt määratleda delegeeritud määruses sätestatud tehnilised kriteeriumid, mis vastavad ambitsioonile saavutada Euroopas vähese CO₂ heitega majandus. Arvestades delegeeritud määruse kesket rolli taksonoomia usaldusväärsuses, mis on selle sisuliselt vabatahtliku süsteemi edukuse jaoks määrava tähtsusega, on selle kohustuse saavutamine suur proovikivi.

1.5. Komitee on seepärast seisukohal, et majandustegevus ja projektid, mis on delegeeritud määruses määratletud kestlikuna, peavad olema reaalmajanduses tegutsevate investorite jaoks atraktiivsed, ja eeldab, et investorid ootavad, et kestlik projekt oleks realistlik, saavutatav, mõistlikult kasumlik ja turuosalejate jaoks prognoositav. Teisisõnu peavad need olema atraktiivsed, tekitamata rohepesu ohtu.

(¹) Komisjoni delegeeritud määrus, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2020/852, kehtestades tehnilised sõelumiskriteeriumid, millega määratakse kindlaks, millistel tingimustel võib majandustegevust pidada kliimamuutuste leevendamisele või nendega kohanemisele oluliselt kaasa aitavaks, ja mille alusel otsustatakse, ega see majandustegevus ei kahjusta oluliselt muid keskkonnanäesmarke (C(2021) 2800 final).

(²) „Climate Change 2021 – The Physical Science Basis“, 2021.

1.6. Üldiselt võivad ambitsioonikad kliimamuutustega kohanemise meetmed või ranged teabenõuded ning pikaajalised kliimamuutustega kohanemise prognoosid osutada keerukaks ja kulukaks väljakutseks, eriti turumajanduse tingimustes tegutsevate VKEde jaoks. See tõstatab ka küsimuse üleminekulahenduste laiemast tunnustamisest keskkonnahoidliku viisina sujuva ülemineku tagamiseks. Samas on hädavajalik vältida seotuse efekte.

1.7. Komitee võtab teadmiseks reaalmajanduse osalejate mure delegeeritud määruse negatiivse mõju pärast rahastamisvõimalustele ja -kuludele. Seepärast rõhutab komitee, kui tähtis on järelevalveasutuste piisav järelevalve, et vältida moonutatavat mõju finantsturgudele, pidades eelkõige silmas taksonoomia kriteeriumide kohaldamisala laiendamist, et hõlmata näiteks mittefinantsaruandlust ja kavandatavat ELi roheliste võlakirjade standardit.

1.8. Komitee juhib tähelepanu ka suure ohule, et delegeeritud määruises sätestatud taksonoomiakriteeriumide rakendamise kulud võivad olla liiga suured. Seepärast rõhutab komitee, et selle kuluriski vähendamiseks on vaja töötada VKEde jaoks välja roheline kindlustus.

1.9. Delegeeritud määrusega kehtestatakse keskkonnastandardid, mis on sageli kaugemale ulatuvad kui ELi valdkondlikes õigusaktides kehtestatud keskkonnastandardid. Pidades silmas eespool mainitud vajadust selguse ja atraktiivsuse järele, võib see kaasa tuua segadust tekitava olukorra, sealhulgas probleemid rahastuse leidmisel nende turuosalejate jaoks, kes järgivad ELi valdkondlike õigusaktidega kehtestatud kõrgeimaid keskkonnastandardeid. Komitee nõustub, et on vaja kõrgeid eesmärgi, ent praktilistel põhjustel ja segaduse vältimiseks soovib siiski kohaldada taksonoomias ELi esimese tasandi õigusaktides sätestatud kõrgeimaid keskkonnastandardeid. Lisaks näib, et delegeeritud määrus (teise tasandi õigusakt) sisaldab mõningaid sätteid, mis on ebajärjekindlad ja ebaselged ning mida ei ole täielikult hinnatud. See koos eespool, eelkõige punktides 1.5–1.10 esitatud märkustega paneb komitee kahtlema, kas delegeeritud määrus oma praegusel kujul, vaatamata selle kiiduväärsele eesmärgile, täidab oma otstarvet. Komitee soovib tungivalt, et komisjon esitaks ettepanekuid ELi keskkonnanalaste õigusaktide standardite tõstmiseks.

1.10. Komitee pooldaks algatusi taksonoomiasüsteemi täiustamiseks ülalkirjeldatu põhjal, et laiendada selle ulatust ja parandada seda kui vahendit ELi kliimapolitiika eesmärkide toetamiseks ELi keskkonnanalaste õigusaktide tõhusa rakendamise kaudu, ning kutsub komisjoni üles looma selleks uusi algatusi. Komitee võtab teadmiseks, et ELi kliimat ja keskkonda kahjustava tegevuse taksonoomia oluline küsimus jääb endiselt lahtiseks. Sellega tuleks kiiresti tegeleda.

2. Arvamuse taust

2.1. 21. aprillil 2021. aastal avaldas Euroopa Komisjon kestliku rahanduse paketi (edaspidi „pakett“), mis koosneb järgmistest õigusaktidest:

- teatis „ELi taksonoomia, äriühingute kestlikkusaruandlus, kestlikkuseelised ja usaldussuhtest tulenevad kohustused: rahandus ja Euroopa roheline kokkulepe“⁽³⁾;
- delegeeritud määrus, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852⁽⁴⁾ („taksonoomia-määrus“) artiklites 10 ja 11 sätestatud kuuest keskkonnanäesmärgist kahte, kehtestades tehnilised sõelumiskriteeriumid tingimuste jaoks, mille alusel konkreetne majandustegevus liigitatakse kliimamuutuste leevendamisse oluliselt panustavaks (artikkel 10) ja kliimamuutustega kohanemisse oluliselt panustavaks (artikkel 11), ning kriteeriumid, mille alusel tehakse kindlaks, kas majandustegevus kahjustab oluliselt keskkonnanäesmärgi (artikkel 17). Delegeeritud määrus võeti ametlikult vastu 4. juunil 2021;
- ettepanek uue äriühingute kestlikkusaruandluse direktiivi kohta;
- finantsinstrumentide turgude direktiivi ja kindlustustoodete turustamise direktiivi alla kuuluvad muudetud delegeeritud õigusaktid. Nendega lisatakse kestlikkus teabesse, mis tuleb klientidele anda enne investeerimisotsuste tegemist;

⁽³⁾ COM(2021) 188 final.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13).

- usaldussuhtest tulenevaid kohustusi käsitlevate delegeeritud õigusaktide ning varade valitsemist, kindlustust, edasikindlustust ja investeeringuid käsitlevate delegeeritud õigusaktide uued muudatused, et hõlmata kestlikkusalaste riskide mõju investeeringute väärtusele.

3. Üldised märkused

3.1. Teatise kohaselt on paketi eesmärk pakkuda vajalikku tuge, et hoogustada erainvesteeringute tegemist kestlikesse projektidesse, aidamaks pakkuda rohelises kokkuleppes sätestatud kliimanetraalsuse eesmärgi saavutamiseks vajalikke suuri rahalisi vahendeid lisaks vahenditele, mis on nähtud ette Euroopa majanduse taastumiseks COVID-19 kriisist.

3.2. Teatistes rõhutatakse delegeeritud määruse tähtsust selliste kriteeriumide kehtestamisel, millega määratletakse keskkonnahoidlik majandustegevus, mis aitab märkimisväärselt kaasa rohelise kokkuleppe eesmärkide saavutamisele.

3.3. Komitee väljendab paketi üle heameelt ja toonitab delegeeritud määruse võimalikku kesket rolli selge, sidusa ja tervikliku raamistiku loomisel, et võimaldada sellise rohelisema majanduse edasipüüdlikku arendamist, millel ei ole seotuse efekte ning mille selgetes ja läbipaistvates tehnilistes kriteeriumides määratletakse rohelised investeeringud, mis aitavad otseselt kaasa Euroopa kliimaeesmärkidele ning millega on võimalik ühtlustada asjaomaste ärisektorite ja finantssektori tavade.

3.4. Komitee rõhutab, et kiiresti on vaja tõhusaid meetmeid kliimamuutustega toimetulekuks ja heitkoguste vähendamiseks, nagu on ette nähtud ELi kliimaseaduses ja pidades silmas IPCC kuuendat aruannet⁽⁵⁾. Just sel põhjusel on hädavajalik, et kiirete ja konkreetsete tulemuste saavutamiseks kasutataks tõhusaid, hõlpsasti rakendatavaid, uuenduslikke ja tulemuslikke vahendeid. Delegeeritud määrust tuleks hinnata selles vaimus.

3.5. Seega on rohepesu riskita mõistliku, realistliku ja vastuvõetava kohustuse põhieeldus selgelt ja täpselt määratleda delegeeritud määruses sätestatud tehnilised kriteeriumid, mis vastavad ambitsioonile saavutada Euroopas vähese CO₂ heitega majandus. Arvestades delegeeritud määruse kesket rolli taksonoomia usaldusväärsuses, mis on selle sisuliselt vabatahtliku süsteemi edukuse jaoks määrava tähtsusega, on selle kohustuse saavutamine suur proovikivi.

3.6. Sellegipoolest peab komitee tervitatavaks delegeeritud määruses üles näidatud teotahet kehtestada ühtne ELi standard, määratledes tegevusalad, millega aidatakse märkimisväärselt kaasa kliimamuutuste leevendamisele ja nendega koanemisele. Tehnilised kriteeriumid peaksid tagama rohelistele investeeringutele selge raamistiku, et luua finantsturgudel võrdsed võimalused ja aidata vältida projektide rohepesu. Seisukohad üleminekuvõimaluste ulatuse ja kasulikkuse suhtes on erinevad. Komitee on seisukohal, et tehnilised kriteeriumid peaksid andma laiemal võimalusel tunnistada üleminekulahendusi teena, mis võimaldab sujuvat üleminekut. Seejuures on hädavajalik vältida seotuse efekte.

3.7. Komitee võtab teadmiseks teatistes avaldatud väite, et delegeeritud määrust tuleb pidada pidevalt muutuvaks dokumendiks, mida edaspidi ja vastavalt vajadusele täiendatakse ja ajakohastatakse.

3.8. Komitee tunnistab niisiis delegeeritud määruse võimalikku kaalukat rolli läbipaistvuse loomisel seoses tegevusaladega, mis vastavad seatud kriteeriumidele ja meelitavad ligi investoreid, kes soovivad investeerida kestlikesse projektidesse. Seega on see alus, mille põhjal määratletakse majandustegevus keskkonnahoidlikuna ning kohaldatakse taksonoomiamääruses sätestatud läbipaistvust ja avalikustamist käsitlevaid kohustuslikke sätteid. See võib olla kasulik kestlike projektide kohta teadlikkuse suurendamisel ja neisse investeerima meelitamisel ning rohepesu vältimise seisukohast.

3.9. Delegeeritud määrust kirjeldatakse läbipaistvust loova vahendina ja see on osa vabatahtlikust süsteemist selles mõttes, et turuosalistel puudub kohustus järgida selles kehtestatud standardeid ning investorid ei ole kohustatud investeerima majandustegevusse ja projektidesse, mis neile standarditele vastavad.

3.10. Seega, nagu juba märgitud, peavad delegeeritud määruse kohaselt kestlikuna määratletud majandustegevus ja projektid olema reaalmajanduses tegutsevate investorite jaoks selgelt atraktiivsed. Samuti on mõistlik eeldada, et investorid investeerivad realistlikesse, kasumlikesse ja prognoositavatesse kestlikesse keskkonnahoidlikesse projektidesse. Kasumlikkusega seotud ootused võivad varieeruda ja on sageli väiksemad olukordades, kus rahastamine toimub ühistupankade või kohalikul või piirkondlikul tasandil juhitud pankade kaudu, ehk 5–6 %, mitte 11–15 %, nagu tavaliselt eeldatakse. Suurem kasumlikkus meelitab üldiselt suuri kapitalivooge, samal ajal kui ühistu- või piirkondlikul tasandil juhitud pankade valik võib tavaliselt olla seotud väiksema ulatusega projektidega.

⁽⁵⁾ „Climate Change 2021 – The Physical Science Basis“, 2021.

3.11. On tähtis, et delegeeritud määruses sätestatud kriteeriumid majandustegevuse või projekti kestlikuks tunnistamiseks oleksid saavutatavad mõistlike kuludega, kasumlikud ja mõistlikult prognoositavad ehk teisisõnu äärmiselt atraktiivsed. Sellega seoses on siiski oluline meeles pidada, et eelkõige VKEd võivad sageli vajada roheülemineku juhtimiseks toetust. Siiski peaks taksonoomia kui selline piirduma tehniliste kriteeriumidega.

3.12. Kui taksonoomia ei vasta kahes eelmises lõigus sätestatud kriteeriumidele, võivad kogu projekti väljavaated kahtluse alla sattuda. Selleks et viia soovitud ümberkujundusteni, peab vabatahtlik süsteem olema atraktiivne.

3.13. Eespool kirjeldatud põhiaspektide põhjal näib nii mõnigi delegeeritud määruse säte olevat küsitav. Üldiselt võivad laiaulatuslikud kliimamuutustega kohanemise meetmed või ranged teabenõuded ning pikaajalised kliimamuutustega kohanemise prognoosid tunduda liiga raskesti saavutatavad, liiga keerukad, kulukad või turumajanduses vähetulusad, v. a väikese arvu väga suurte turuosalejate puhul, ja vähe praktilist mõju arvestavad, eriti VKEde puhul. Seetõttu ei saavutataks ilmselget meetmete laialdase kasutuselevõtu eesmärki, tekitades samas rahastamisraskusi ettevõtetele, kes järgivad kehtivaid ELi keskkonnanalaseid õigusakte, kuid mitte delegeeritud määrust. Seepärast rõhutab komitee, et selle kuluriski vähendamiseks on vaja töötada VKEde jaoks välja roheline kindlustus. Mõni asjakohane näide on esitatud allpool konkreetsetes märkustes.

3.14. Reaalmajanduses osalejad on väljendanud muret, et delegeeritud määruses sätestatud tehnilised kriteeriumid võivad põhjustada rahastamisraskusi sellise tegevuse puhul, mis ei vasta määrusele. Komitee on nõus, et selline oht võib esineda, arvestades, et taksonoomia ulatus laieneb nii, et see oleks aluseks taksonoomiamääruse artikli 8 ja kavandatava ELi roheliste võlakirjade standardi⁽⁶⁾ kohasele muule kui finantsaruandlusele.

3.15. Seepärast rõhutab komitee, kui oluline on, et järelevalveasutused jälgiksid delegeeritud määruse kohaldamist, et vältida diskrimineerivat mõju krediitvõimalustele ja krediitkuludele nende ettevõtjate puhul, kes ei vasta taksonoomia kriteeriumidele. Neid osalejaid tuleks vajalike rahaliste vahendite kaasamisel siiski kohelda õiglaselt.

3.16. Sellega seoses viitab komitee Saksamaa rahandusministeeriumi teadusliku nõukogu eksperdiarvamusele, mis näitab, et püüd juhtida kapitalivoogude kasutamist reaalmajanduses finantsvaldkonna reguleerimise kaudu on väga keeruline ja nõuaks kaugeleulatuvaid, üksikasjalikke ja väga terviklikke õigusakte, ning et selline taksonoomia toob kaasa suure keerukuse ja liigsete bürokraatlike kulude ohu⁽⁷⁾.

3.17. Paketi ainsad kohustuslikud elemendid, mis puudutavad käesolevat arvamust, on taksonoomiamääruse artiklites 4–7 kehtestatud läbipaistvussätted ja muudetud delegeeritud õigusaktid, milles käsitletakse finantsinstrumentide turge, kindlustustoodete turustamist ja erinevaid usaldussuhteid tulenevaid kohustusi suurendada teadlikkust kestlike investeeringutega seotud võimalustest ja ohtudest ning tagada, et kliendid ja potentsiaalsed kliendid saaksid selle kohta piisavat teavet.

3.18. Finantsturu delegeeritud õigusaktid näivad olevat üldjoontes sobivad ja seetõttu on need piisavad vahendid teadlikkuse suurendamiseks kestlike investeeringute kohta ja seega võimalus väga vajalike vahendite suunamiseks selliste investeeringute tegemisse.

3.19. Delegeeritud määrusega kehtestatakse keskkonnastandardid, mis on sageli kaugemale ulatuvad kui ELi valdkondlikes õigusaktides kehtestatud keskkonnastandardid. Pidades silmas punktis 3.6 märgitud selgusevajadust, võib toepeltstandard kaasa tuua segadust tekitava olukorra, sealhulgas rahastamisprobleemid nende turuosalejate jaoks, kes järgivad ELi valdkondlike õigusaktidega kehtestatud kõrgeimaid keskkonnastandardeid. Komitee nõustub, et on vaja kõrgeid eesmärke, ent praktilistel põhjustel ja segaduse vältimiseks soovib siiski rakendada ELi esimese taseme õigusaktides sätestatud kõrgeimaid keskkonnastandardeid ka taksonoomias, et see saaks tõhusalt täita oma eesmärki tagada finantstoodete läbipaistvus ja vältida rohepesu. Need põhjused koos eespool punktides 3.6 ja 3.13–3.16 esitatud

⁽⁶⁾ Komisjoni ettepanek „Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa roheliste võlakirjade kohta“ (COM(2021) 391 final – 2021/0191 (COD)).

⁽⁷⁾ „Grüne Finanzierung und Grüne Staatsanleihen – Geeignete Instrumente für eine wirksame Umweltpolitik?“ (Roheline rahandus ja rohelised riigivõlakirjad – tulemuslikuks keskkonnapoliitikaks sobivad vahendid?) Saksamaa rahandusministeeriumi teadusnõukogu – eksperdiarvamus 02/2021.

märkustega panevad komitee kahtlema, kas delegeeritud määrus (teise taseme õigusakt) oma praegusel kujul, vaatamata selle kiiduväärsele eesmärgile, täidab oma otstarvet⁽⁸⁾. Komitee soovib tungivalt, et komisjon esitaks ettepanekuid ELi keskkonnanalaste õigusaktide standardite tõstmiseks.

3.20. On hästi teada, et keskkonnahoidlikud finantstooded on finantsturgude jaoks atraktiivsed. Seepärast kiidab komitee taksonoomia põhilist kavatsust luua läbipaistvust, vältida rohepesu ja juhtida tähelepanu keskkonnahoidlikele finantstoodetele, kuid hoiatab siiski ohu eest, et finantsturgudel võivad tekkida kahjulikud mullid.

3.21. Komitee pooldaks algatusi taksonoomiasüsteemi täiustamiseks ülalkirjeldatu põhjal, et laiendada selle ulatust ja parandada seda kui vahendit ELi kliimapoliitika eesmärkide toetamiseks ELi keskkonnanalaste õigusaktide tõhusa rakendamise kaudu, ning kutsub komisjoni üles looma selleks uusi algatusi.

3.22. Komitee võtab teadmiseks, et ELi kliimat ja keskkonda kahjustava tegevuse taksonoomia oluline küsimus jääb endiselt lahtiseks. Sellega tuleks kiiresti tegeleda.

4. Konkreetsed märkused

Delegeeritud määrus

4.1. Komitee rõhutab taastuvenergia keskset rolli kestlikkusele üleminekul ning juhib tähelepanu vajadusele tagada sobivad üleminekulahendused, muu hulgas selleks, et tagada logistika väärtusahelate nõuetekohane toimimine, pöörates samal ajal tähelepanu tungivale vajadusele vältida seotuse efekte.

4.2. Delegeeritud määruse I lisa punktis 6.3 näib olevat sätestatud, et väljalasketoru nullheite kriteeriumi täitvad bussid kvalifitseeruvad kestlikuks ainult siis, kui need sõidavad linna- ja linnalähiliikluses, samal ajal kui muud bussiliinid on nn üleminekutegevuseks kõlblikud ainult kuni 31. detsembrini 2025, kui need vastavad kõrgeimale EURO-heitgaasiklassi kategooriale (EURO VI). Vastasel juhul kohaldatakse väljalasketoru nullheite kriteeriumi, kuid tekstist ilmneb, et see kvalifitseerub üksnes üleminekutegevuseks, mida tuleb vähemalt iga kolme aasta järel hinnata, nagu on märgitud taksonoomiamääruse artiklis 19. Näib, et puudub viide keskkonnasõbralike sõidukite direktiivis sätestatud standarditele. Võttes arvesse ebakindlat olukorda pärast 31. detsembrit 2025, siis kes julgeks sellisel juhul bussiettevõttesse investeerida? ELi õigusaktide rangeimate keskkonnanõuete – EURO VI – liigitamine üleminekutegevuseks näib kummaline ja tekitab tõenäoliselt segadust.

4.2.1. Rasked kaubaveokid (N2- ja N3-kategooria), mida kasutatakse kaubaveoteenuste osutamiseks maanteel (punkt 6.6), kvalifitseeruvad kestlikeks, kui need on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1242⁽⁹⁾ artikli 3 lõike 11 kohaselt heiteta sõidukid, mille heitkogused on alla 1 g CO₂/km. Kui nende täismass ületab 7,5 tonni ning nullheite kriteeriumi ei ole tehniliselt ja majanduslikult võimalik täita, vastavad need määruse artikli 3 punkti 12 kohaselt vähese heitega sõidukite standardile üleminekutegevusena. Väikeste tarbesõidukite puhul, mille täismass on kuni 3,5 tonni (N1), kohaldatakse väljalasketoru nullheite kriteeriumi. Kõiki muid kaupade maanteeveoteenuseid loetakse üleminekutegevuseks.

4.2.2. Raskeveokite käsitus näitab pragmaatilist lähenemisviisi, mis oleks pidanud määruses olema sagedasem. Punktis 6.6 sätestatud väikeste tarbesõidukite (N1) väljalasketoru nullheite kriteerium näib olevat vastuolus mootorrataste, sõiduautode ja väikeste tarbesõidukite transpordiks kasutamist käsitleva punktiga 6.5, kus kehtivad ilma ilmse põhjuseta leebemad sätted.

4.2.3. Kokkuvõttes tundub maantesõidukite erinev kohtlemine eri tegevusaladel ebajärjekindel ja arusaamatu ning puudub selgitus erinevas kontekstis kasutatavale väga erinevale lähenemisviisile.

⁽⁸⁾ „Sustainable finance – Eine kritische Würdigung der deutschen und europäischen Vorhaben“ (Kestlik rahandus – Saksamaa ja Euroopa projektide kriitiline hindamine) – Müncheni ja Ülem-Baieri Kaubandus-Tööstuskoda, Müncheni Ülikooli Leibnitsi majandusuuringute instituut, 2020.

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1242, millega kehtestatakse uute raskeveokite CO₂-heit normid ning muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 595/2009 ja (EL) 2018/956 ning nõukogu direktiivi 96/53/EÜ (ELT L 198, 25.7.2019, lk 202).

4.3. I lisa punktis 6 (Transport) korduvalt esinev säte välistab fossiilkütuste transpordiks ettenähtud sõidukid ja laevad, kuna sellistele kütustele juurdepääsu ei tohiks soodustada. Põhjenduse 35 kohaselt võib siiski hinnata sellise nõude kasutatavust. Tundub kummaline lisada nõue, kui selle kasutatavuse suhtes esineb kahtlusi. Lisaks ei ole see nõue selge. Sõiduk võib sageli vedada nii fossiil- kui ka alternatiivkütuseid. Samuti ei ole selge, kas nõue viitab sõiduki või laeva ehitamisele või kasutamisele, nii et segaseks jääb nii nõude tõlgendus kui ka mõju.

4.4. Rohkem näiteid pakuvad I lisa punktides 1.1, 1.2 ja 1.3 kliimaalase kasu analüüsi käsitlevad sätted, mis täiendavad näiteks metsastamiskavasid, metsa taastamise kavasid ja metsamajandamiskavasid ning mida kohaldatakse vähemalt 13 hektari suuruste väikeste kinnistute suhtes. Nõuded näivad üsna keerukad ja viide ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni pakutavate veebipõhiste vahendite kättesaadavusele pakub tõenäoliselt väikeomanikele vähe lohutust ja näitab seda, kuidas delegeeritud määruses kasutatava ülevalt alla lähenemisviisiga tekitatakse väiksemate ettevõtjate jaoks ebasoodne olukord.

4.5. Kindlasti on metsade, sealhulgas süsiniku sidujate säilitamine ELi keskkonnapoliitika oluline osa, kuid halduskohustused peavad jääma proportsionaalseks sihtrühmade vahenditega. Metsahoolekogu rakendatavad põhimõtted on näide metsade kasutamise ja majandamise selgetest ja mõistlikest põhimõtetest ⁽¹⁰⁾.

4.6. Kliimamuutustega kohanemisega seoses võib viidata II lisa metsa majandamist käsitlevas punktis 1.3 ning linna- ja linnalähivedu ning linnadevahelist sõitjate maanteevedu käsitlevas punktis 6.3 esitatud sätetele, mille raames on kavas analüüsida suurte investeeringute 10–30 aasta kliimamõjusid.

4.7. Teatistes esitatud väide, et taksonoomias ei liigitata ühtegi tegevust tegevusena, mis parandab keskkonnatoime praegust taset, kuid ei anna olulist panust, on vastuolus taksonoomiamääruse artikli 10 lõikega 2. Seetõttu, nagu juba soovitati, tuleks rohkem ruumi anda üleminekulahendustele.

Brüssel, 22. september 2021

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
president
Christa SCHWENG

⁽¹⁰⁾ www.fsc.org.